

Інформаційна довідка **щодо функціонування електронних ресурсів, необхідних для забезпечення** **потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я***

***Анотація.** В інформаційній довідці викладено результати аналізу законодавства України щодо функціонування електронних ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я. Акцентовано на змінах у правовому регулюванні цього питання, спрямованих на розширення масштабів цифровізації задля покращення якості надання електронних послуг для ветеранів війни у сфері охорони здоров'я. Наведено досвід Естонії щодо передових технологій цифровізації національної системи електронної охорони здоров'я, а також досвід США у питанні удосконалення електронного обміну медичними даними військових та ветеранів війни.*

***Ключові слова:** ветеран війни, Єдиний державний реєстр ветеранів війни, електронний ресурс, електронна система охорони здоров'я, охорона здоров'я, профільний вебзастосунок для ветеранів.*

Вступ

Подальша цифровізація сфери охорони здоров'я, у тому числі покращення якості та розширення спектра надання електронних послуг для ветеранів війни, є важливою для України з огляду на необхідність безперервності та швидкості надання медичної допомоги, захисту персональних даних та забезпечення прозорості державних витрат на реабілітацію ветеранів. Питання удосконалення законодавства щодо функціонування цифрових ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів у сфері охорони здоров'я, є актуальним.

Дослідницькою службою Верховної Ради України підготовлено низку аналітичних та інформаційних матеріалів з питань доступу до медичних послуг ветеранів війни, зокрема: Парламентське дослідження щодо забезпечення права на охорону здоров'я ветеранів війни, запровадження заходів інклюзивності та безбар'єрності на рівні місцевих громад¹; Оглядове дослідження щодо гарантій надання медичних послуг ветеранам війни²; Інформаційна довідка щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо забезпечення доступності для військовослужбовців під час лікування та реабілітації найкращих лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів» (реєстр. № 15125 від 02.04.2026)³.

¹ Парламентське дослідження щодо забезпечення права на охорону здоров'я ветеранів війни, запровадження заходів інклюзивності та безбар'єрності на рівні місцевих громад. Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України. URL: https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/hum_social_policy/parliam_rs-hsp/77696.html

² Оглядове дослідження щодо гарантій надання медичних послуг ветеранам війни. Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України. URL: https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/hum_social_policy/review_files-hsp/77660.html

³ Інформаційна довідка щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 11 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» щодо забезпечення доступності для військовослужбовців під час лікування та реабілітації найкращих лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів» (реєстр. № 15125 від 02.04.2026). Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України. URL: https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/hum_social_policy/inform_references-hsp/77574.html

Основна частина

Законодавство України з питань функціонування електронних ресурсів, необхідних для задоволення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я, ґрунтується на комплексній системі нормативно-правових актів, об'єднує сфери охорони здоров'я та соціального захисту і складається з таких актів (Рис. 1):

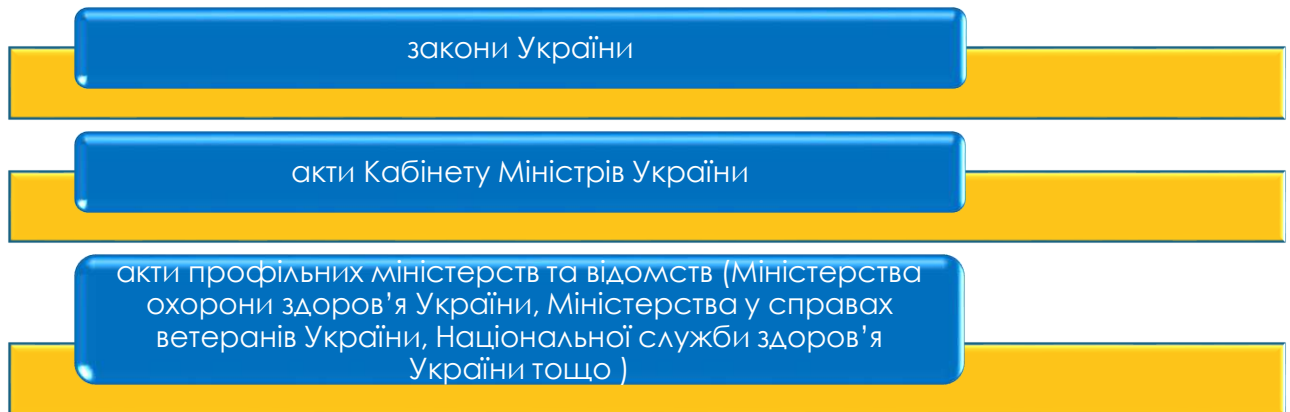

Рис. 1.

Базові соціальні та медичні гарантії для ветеранів війни визначені законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»⁴ та «Основи законодавства України про охорону здоров'я»⁵. Цими актами закріплено, зокрема, обов'язковість дотримання прав ветеранів на медичну допомогу, право на першочергове медичне обслуговування, госпіталізацію та забезпечення лікарськими засобами, а також визначено загальні засади функціонування електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ).

Водночас питання практичної реалізації зазначених гарантій та їх оперативного забезпечення регулюються переважно на підзаконному нормативно-правовому рівні. Зокрема, постановою Кабінету Міністрів України «Про Єдиний державний реєстр ветеранів війни»⁶ врегульовано питання створення та ведення Єдиного державного реєстру ветеранів війни (далі – Реєстр), визначено порядок доступу до його відомостей, а також механізм отримання інформації з інших державних реєстрів та інформаційних баз даних щодо фізичних осіб для формування і актуалізації відомостей Реєстру.

Національне законодавство щодо роботи електронних ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я, суттєво оновлено у 2026 році. Так, у серпні поточного року внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про Єдиний державний реєстр ветеранів війни»⁷, якими запроваджено цифровізацію послуг, що дозволить ветеранам війни та членам їхніх сімей отримувати витяги з Реєстру в електронній формі

⁴ Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22.10.1993 № 3551-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

⁵ Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

⁶ Положення про Єдиний державний реєстр ветеранів війни : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 700. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/700-2019-%D0%BF#Text>

⁷ Витяг із Реєстру ветеранів можна буде отримати через Дію: що змінює постанова Кабміну. URL: https://sud.ua/uk/news/publication/370246-vytiiah-iz-reiestru-veteraniv-mozhna-bude-otrymaty-cherez-diiu-shcho-zminiue-postanova-kabminu#google_vignette

через Портал Дія і мобільний застосунок Дія. Для отримання витягу заявник має пройти електронну ідентифікацію, обрати відповідну послугу та підтвердити подання запиту. Витяг формуватиметься автоматично на підставі даних державних реєстрів.

З метою підвищення ефективності функціонування згаданого Реєстру та посилення взаємодії між Міністерством у справах ветеранів України та Міністерством цифрової трансформації України урядом прийнято постанову «Про внесення до деяких постанов Кабінету Міністрів України змін щодо підвищення ефективності функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни»⁸.

Постановою Кабінету Міністрів України затверджено Положення про Єдину цифрову платформу (веб-портал) у сфері підтримки ветеранів війни, членів їх сімей, суб'єктів ветеранського підприємництва⁹ і створено вебпортал Ветеран PRO. Згаданий акт визначає: основні засади, мету та завдання функціонування єдиної цифрової платформи (вебпорталу Ветеран PRO) у сфері підтримки ветеранів війни, членів їхніх сімей, суб'єктів ветеранського підприємництва; зміст розміщеної на ньому інформації; вимоги до її захисту, а також інші питання щодо функціонування вебпорталу Ветеран PRO.

Для запровадження позачергового обслуговування ветеранів війни у закладах охорони здоров'я Кабінетом Міністрів України оновлено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з медичної практики¹⁰. Заклади охорони здоров'я з 01 вересня 2026 року зобов'язані забезпечити ветеранам війни, сім'ям загиблих Захисників і Захисниць належний догляд та позачергове обслуговування.

Електронний медичний облік та задоволення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я реалізуються шляхом інтеграції Електронної системи охорони здоров'я (ЕСОЗ) та Єдиного державного реєстру ветеранів війни (ЄДРВВ), а також через вебзастосунки та інші інформаційні ресурси Міністерства у справах ветеранів України, зокрема¹¹ (Рис. 2):

⁸ Зміни щодо підвищення ефективності функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2026 № 414. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/414-2026-%D0%BF#Text>

⁹ Положення про Єдину цифрову платформу (веб-портал) у сфері підтримки ветеранів війни, членів їх сімей та суб'єктів ветеранського підприємництва : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21.01.2026 № 49. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/49-2026-%D0%BF#Text>

¹⁰ Зміни, що вносяться до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 24.06.2026 № 813. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/813-2026-%D0%BF#Text>

¹¹ Єдина цифрова платформа для ветеранів, ветеранок та їхніх сімей: в Україні запрацював сайт Ветеран PRO. URL: <https://moz.gov.ua/uk/yedina-cifrova-platforma-dlya-veteraniv-veteranok-ta-yihnih-simej-v-ukrayini-zapracyuvav-sajt-veteran-pro> ; На веб-платформі е-Ветеран функціонує Єдина база знань для ветеранів і ветеранок та їхніх сімей. URL: <https://mva.gov.ua/ua/news/na-veb-platformi-e-veteran-funkcionuye-yedina-baza-znan-dlya-veteraniv-i-veteranok-ta-yihnih-simej> ; Єдина ветеранська лінія Міністерства у справах ветеранів України працює за коротким номером – 1528. URL: <https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/edina-veteranska-liniya-ministerstva-u-spravah-veteraniv-ukraini-pratsue-za-korotkim-nomerom--1528-2>

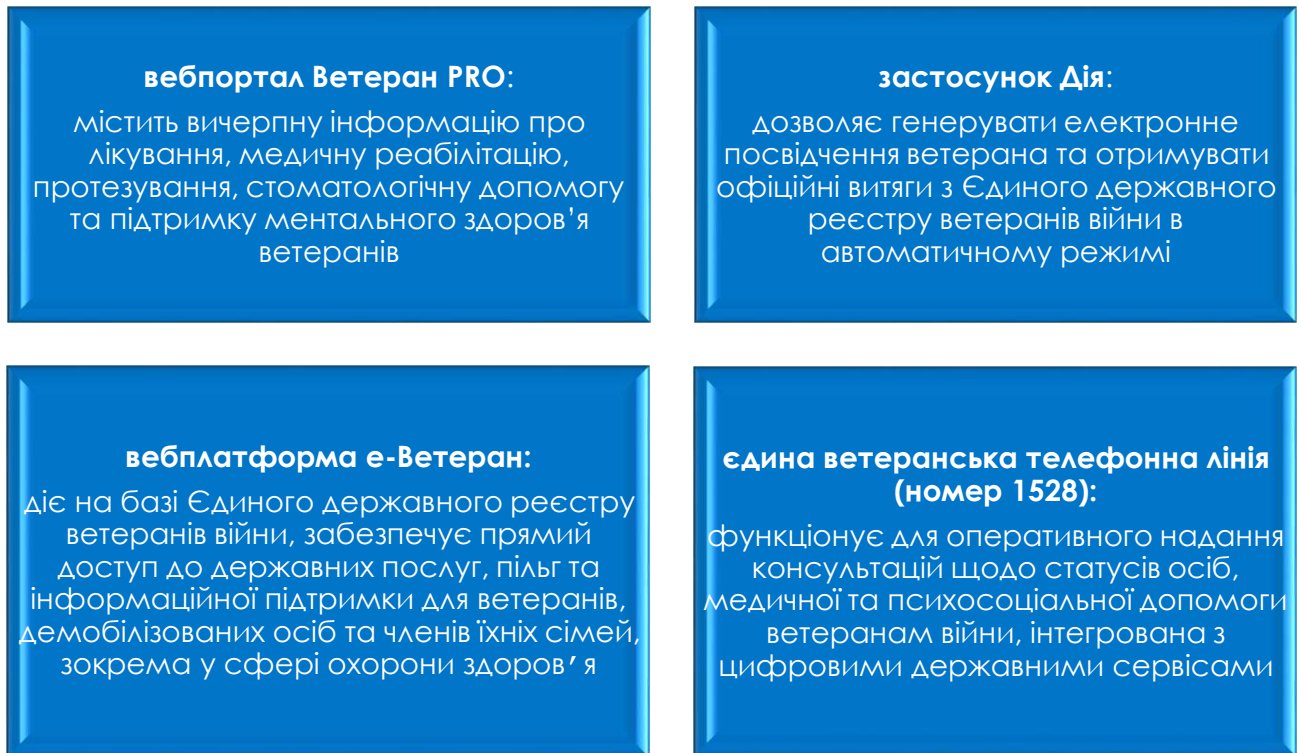

Рис. 2.

Варто зазначити, що якість надання електронних послуг для ветеранів війни у сфері охорони здоров'я поступово підвищується. Так, у комунальних закладах охорони здоров'я м. Києва з 01 січня 2026 року функціонує спеціалізована система персоналізованого медичного супроводу ветеранів війни, якою передбачено отримання особистого координатора для супроводу від першого звернення до реабілітації. Реєстрація та запис на послугу можуть здійснюватися в електронній формі¹².

На нашу думку, у контексті функціонування електронних ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я, релевантним є досвід **США**, де відповідно до Закону про покращення охорони здоров'я та пільг для ветеранів 21 століття¹³, прийнятого у 2025 році, Міністерство у справах ветеранів США (далі – Міністерство) повинно розробити і впровадити національні стандарти сумісності медичної інформації. Метою є посилення координації між Міністерством та зовнішніми постачальниками медичних послуг для ветеранів війни. Відповідно до згаданого Закону Міністерству надано рік на подання звіту з детальним описом початкових кроків щодо удосконалення електронного обміну даними та п'ять років для оновлення стандартів якості¹⁴.

Слід зазначити, що Міністерство війни США та Міністерство у справах ветеранів США обмінюються медичними записами через Систему обміну

¹² Київ став першим містом в Україні, де система персонального медичного супроводу ветеранів працює в усіх комунальних закладах охорони здоров'я столиці. URL: <https://health.kyivcity.gov.ua/news/kyiv-stav-pershym-mistom-v-ukraini>

¹³ S.141 - Senator Elizabeth Dole 21st Century Veterans Healthcare and Benefits Improvement Act. 118th Congress (2023-2024). URL: <https://www.congress.gov/bill/118th-congress/senate-bill/141/text>

¹⁴ New Law Could Push VA, DoD Into More EHR Data-Sharing Agreements. URL: <https://www.usmedicine.com/non-clinical-topics/electronic-health-records/new-law-could-push-va-dod-into-more-ehr-data-sharing-agreements/>

медичною інформацією (HIE) та спільну мережу електронного обміну медичними записами. Обидва відомства використовують модернізовані системи електронних медичних записів для ведення безперервної медичної історії від дійсної служби до догляду за ветеранами. Обмін медичною інформацією між згаданими відомствами дозволяє постачальникам медичних послуг швидко й безпечно отримувати доступ до даних електронних медичних карток ветеранів. Постачальники медичних послуг мають єдиний канал доступу та перегляду електронних медичних карток військових та ветеранів війни¹⁵.

Щодо підвищення захисту медичних даних та забезпечення безпечного і прозорого обміну інформацією між закладами охорони здоров'я, на нашу думку, цікавим є досвід *Естонії*, де використовуються технологія блокчейн та децентралізоване шифрування у національній електронній системі охорони здоров'я. Ця система забезпечує контроль щодо медичних записів пацієнтів через національний портал пацієнтів. Пацієнти мають доступ до своїх даних, до інформації про доступ інших осіб до їхніх даних, а також мають право встановлювати певні обмеження щодо конфіденційності своїх персональних даних¹⁶.

Висновки

Аналіз національного законодавства щодо функціонування електронних ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я, свідчить про наявність комплексної системи нормативно-правових актів, що поєднує сфери охорони здоров'я та соціального захисту.

Законодавство щодо функціонування електронних ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я, оновлено у 2026 році з метою покращення якості та розширення спектра надання електронних послуг для ветеранів.

Досвід Естонії та США, на нашу думку, є релевантним для України і підкреслює необхідність подальшого удосконалення національного законодавства у питанні функціонування електронних ресурсів, необхідних для забезпечення потреб ветеранів війни у сфері охорони здоров'я, за такими напрямками:

- інтеграція і сумісність – закріплення на рівні закону можливості обміну медичними даними між Єдиним державним реєстром ветеранів війни, ЕСОЗ та надавачами медичних послуг задля створення безперервного маршруту медичної та психологічної реабілітації ветеранів війни;

- повна автоматизація відображення ветеранського статусу й розширених медичних гарантій у кабінеті пацієнта в ЕСОЗ, а також уніфікація медичних протоколів, ведення обліку наслідків бойових травм в єдиній цифровій базі;

- захист інформації та персональних даних – посилення вимог до кібербезпеки та захисту персональних і медичних даних ветеранів війни

¹⁵ VA, DoD implement new capability for bidirectional sharing of health records with community partners. URL: <https://news.va.gov/press-room/va-dod-implement-new-capability-for-bidirectional-sharing-of-health-records-with-community-partners/>

¹⁶ Estonia – driving digital health transformation. URL: <https://healthcare-in-europe.com/en/news/estonia-digital-health-transformation.html>

відповідно до вимог законодавства про захист інформації, зокрема й шляхом прийняття нової редакції Закону України «Про захист персональних даних»¹⁷ відповідно до вимог Загального регламенту ЄС про захист даних (GDPR)¹⁸;

– доступність та прозорість електронних послуг – прийняття Закону України «Про цифрову доступність в Україні».

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*

¹⁷ Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>

¹⁸ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2016/679 від 27.04.2016 про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#Text